

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting door een paritair college van Vrije Basisschool - Jesode Hatora te ANTWERPEN 1

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	6072
Instelling	Vrije Basisschool - Jesode Hatora
Directeur	Frank OVART
Adres	Lange Van Ruusbroecstraat 12 - 2018 ANTWERPEN 1
Telefoon	03-239.25.35
Fax	03-218.41.28
E-mail	frank.ovart@jhbj.be
Bestuur van de instelling	Jesode-Hatora-Beth-Jacob Scholen IM
Adres	Lange Van Ruusbroecstraat 12_34 - 2018 ANTWERPEN 1
CLB	Provinciaal CLB Antwerpen
Adres	Markgravelei 86 - 2018 ANTWERPEN 1
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-05-2015 en 08-05-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	08-05-2015
Samenstelling paritair college	
Voorzitter	Veronique BILTEREYST
Inspecteur-verslaggever	Veronique BILTEREYST
Teamleden	Dirk JANSSENS, Kurt MAENHOUT, Frank VERSTRAELEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	5
2 ONDERWERP VAN ONDERZOEK.....	5
3 VASTSTELLINGEN.....	5
3.1 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	5
3.2 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	10

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van de school door een paritair college van inspecteurs. Artikels 41 en 42 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geven haar de opdracht hiertoe.

Tijdens de doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd. Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting resulteert in een doorlichtingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de doorlichting.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een advies tot definitieve intrekking van de erkenning: het inspectieteam adviseert om de intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen. Als het advies alleen betrekking heeft op een structuuronderdeel en niet op het geheel van de school, geeft de inspectie in het advies aan welke tijdelijke beperking met betrekking tot het programmeren van bepaalde structuuronderdelen zij voor de school aanbeveelt.

Het voorstel tot intrekking houdt een voorstel in inzake geleidelijkheid¹.

Overeenkomstig artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2010 tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs met betrekking tot de wijze waarop sommige bevoegdheden van de inspectie worden uitgevoerd, heeft het bestuur van de school het recht, binnen dertig kalenderdagen na betekening van het verslag, bij de Vlaamse Regering een verweerschrift in te dienen tegen het voorstel tot gehele of gedeeltelijke intrekking van de erkenning. De definitieve beslissing van de Vlaamse regering wordt met een aangetekende brief betekend aan het bestuur van de

---

¹ Tenzij het voorstel betrekking heeft op de voorwaarde, vermeld in :

- a) artikel 24, § 2, 6°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- b) artikel 24bis, § 1, 2°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- c) artikel 62, § 1, 2°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- d) artikel 56, 3°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- e) artikel 10, § 1, 2°, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

school binnen de zestig kalenderdagen na de betekening van het verslag, of binnen de dertig kalenderdagen na de indiening van het verweerschrift.

Het bestuur van de school of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 19-12-2011 tot 20-12-2011 en werd afgesloten met een ongunstig advies. Op 15-03-2012 werd dit ongunstig advies aan de school betekend.

Het bestuur van de school diende naar aanleiding van dit advies een verbeteringsplan in op basis van §2 van artikel 41 van het eerder vermelde decreet van 8 mei 2009.

De Vlaamse Regering keurde het door de school ingediende verbeteringsplan goed op 05-09-2012 en deelde mee dat de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van een structuuronderdeel ervan, werd opgeschort tot 31-03-2015.

Het paritair college van inspecteurs voor deze doorlichting werd door de Vlaamse Regering samengesteld op 21-04-2015.

Het bestuur van de school werd op 21-04-2015 op de hoogte gebracht van de komst van het paritair college van inspecteurs op 07-05-2015 en 08-05-2015. Het bestuur van de school en de directie werden uitgenodigd voor een gesprek, conform artikel 14 van het eerder vermelde besluit van 1 oktober 2010. Op 07-05-2015 voerde het paritair college van inspecteurs dat gesprek met

- Frank Orvat, directeur
- Sruely Stern en Avi Maier, afgevaardigden van het schoolbestuur
- Sylvia De Schutter, zorgcoördinator
- alle teamleden van de lagere afdeling

2 ONDERWERP VAN ONDERZOEK

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

- wereldoriëntatie
- lichamelijke opvoeding

3 VASTSTELLINGEN

3.1 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De onderwijzers realiseren een voldoende evenwichtig en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin de verschillende domeinen op een geïntegreerde wijze aandacht krijgen. De klaspraktijk, de leerinhouden en de evaluatieresultaten wijzen op een doelgerichte aanpak.

Curriculum	Het schoolteam nam de voorbije jaren initiatieven om het onderwijsleeraanbod
Onderwijsaanbod	en –proces voor wereldoriëntatie te optimaliseren. Het doorlopen
<i>Referentiekader</i>	verbetertraject resulteert op dit moment in een planmatige aanpak van het
<i>Planning</i>	leergebied. Uit de evaluatiegegevens blijkt dat het traject een positief effect
<i>Evenwichtig en volledig</i>	heeft op de leerlingenresultaten. De outputgegevens tonen aan dat deze
<i>Samenhang</i>	resultaten de voorbije jaren gestaag verhoogden.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsleeraanbod hanteren de leerkrachten het leerplan als referentiekader. Daarnaast vormt een onderwijsleerpakket een leidraad voor de werking. De bewuste aandacht voor het leerplan en de afspraken die een doeltreffende planning ondersteunen,

leiden tot een onderwijsleeraanbod waarbij alle domeinen intentioneel aan bod komen.

Het gebruik van het leerplan resulteert meer en meer in een graduele opbouw van de leerinhouden en verzekert het evenwicht tussen de verschillende domeinen.

Het schoolteam maakte duidelijke afspraken met de eigenheidsbewaker van het schoolbestuur, die toeziet op de afstemming tussen het onderwijsaanbod en de joodse eigenheid. De huidige werkwijze leidt tot een vlotte samenwerking tussen de eigenheidsbewaker en de onderwijzers. Ze zijn zich samen sterk bewust van de verplichting om het leerplan volledig toe te passen om met de leerlingen de eindtermen te bereiken.

Sommige onderwijzers betrekken de leerlingen bij de themabepaling of laten hen mee nadenken over inhouden die mogelijk kunnen aan bod komen. De meeste onderwijzers weten van elkaar welke thema's en leerinhouden in elke klas aandacht krijgen. In combinatie met een overzicht van de leerplandoelen voorkomen ze hiermee in aanzienlijke mate hiaten en overlappings in het aanbod.

Sommige onderwijzers werken sterk thematisch. Ze proberen uitdrukkelijk de horizontale samenhang tussen de verschillende domeinen te realiseren door verschillende inhouden geïntegreerd aan bod te laten komen. Andere onderwijzers volgen getrouw het onderwijsleerpakket in combinatie met eigen thema's. Binnen deze aanpak is het principe van multiperspectiviteit minder uitdrukkelijk aanwezig. Toch vormt de 'themawolk', die alle onderwijzers als voorbereiding op hun lessen gebruiken, een belangrijke ondersteuning bij de uitwerking van rijke(re) thema's. Het helpt hen om bewust aandacht te hebben voor de realisatie van horizontale samenhang tussen de verschillende domeinen en tussen het leergebied wereldoriëntatie en andere leergebieden. Het is opvallend dat alle onderwijzers inspanningen doen om binnen de lessen wereldoriëntatie te werken aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren en sociale vaardigheden.

Een aantal onderwijzers probeert bewust om de aangeboden leerinhouden te verrijken met elementen uit de leefomgeving of de interesses van de leerlingen. Af en toe krijgen de leerlingen de kans om via uitstappen of leerwandelingen actief de wereld om hen heen te verkennen. In alle klassen is de aandacht voor actualiteit prominent aanwezig.

Uit de klaspraktijk blijkt dat sommige onderwijzers bewust in opdrachten voorzien die een beroep doen op de creativiteit en de onderzoeks- en denkvaardigheid van de leerlingen.

Een aantal onderwijzers daagt de leerlingen uit samen te werken en gezamenlijk naar de oplossing van een opdracht of een probleem te zoeken. De didactische aanpak is evenwel nog zeer sterk leerkrachtafhankelijk en heeft bij een aantal onderwijzers nog een ruim groeipotentieel.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het schoolteam komt tegemoet aan de minimale materiële vereisten zoals het leerplan die voorschrijft. Het beschikt over de nodige basisuitrusting om met de leerlingen de eindtermen te bereiken.

Over de graduele opbouw van tijd- en ruimtekaders maakten de onderwijzers

duidelijke afspraken. Uit het klasbeeld blijkt dat sommigen de tijdskaders doorheen het schooljaar aanvullen met historische referentiepunten. Dit is nog niet in alle klassen even sterk uitgewerkt. Ook de functionaliteit van de ruimtekaders is in de meeste klassen nog beperkt.

De meeste onderwijzers trachten sporadisch een aantal ICT-toepassingen in de lessen te integreren om zo de leerplandoelen te realiseren. Het is echter zeer moeilijk om al de leerlingen voldoende kansen te geven de ICT-mogelijkheden geïntegreerd te benutten tijdens de lessen wereldoriëntatie, omdat het aantal beschikbare computers zeer beperkt is.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het schoolteam probeert de evaluatiepraktijk in belangrijke mate af te stemmen op de vooropgestelde (leerplan)doelen. Bij de evaluatie gaat zowel aandacht naar kennis, inzichten en vaardigheden als naar attitudes. Naast de toetsen hechten de onderwijzers daarom meer en meer belang aan gerichte observaties. De manier waarop het schoolteam het leergebied wereldoriëntatie evalueert, geeft hen een breed beeld van de mogelijkheden en de vorderingen van de leerlingen.

De leerlingen van het zesde leerjaar participeren aan de netgebonden eindtoets. Uit de resultaten blijkt dat de meeste leerlingen algemeen de selectie van getoetste eindtermen bereiken.

In functie van de eigen kwaliteitszorg hecht het schoolteam almaar meer belang aan de analyse van leerlingresultaten. Het probeert op die manier een correct beeld te krijgen over zijn eigen sterktes en zwaktes om op basis daarvan eventueel gericht bij te sturen. Deze bijstellingen situeren zich zowel op leerling-, als op klas- en schoolniveau.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers kunnen zich op basis van de evaluaties en observaties een vrij goed beeld vormen over de beginsituatie van de leerlingen.

Sporadisch en indien nodig voorzien de onderwijzers een klassikale remediëring als blijkt dat de leerlingen bepaalde leerinhouden onvoldoende hebben verworven. Daarnaast proberen de onderwijzers de leerlingen die het nodig hebben extra te begeleiden tijdens de lessen.

Een meer individugerichte zorgwerking om individuele of groepjes leerlingen te ondersteunen bij de verwerving van de leerplandoelen binnen de verschillende domeinen is nog niet zo vanzelfsprekend. De onderwijzers nemen alsnog beperkt initiatieven om te differentiëren in of te remediëren bij het onderwijsleeraanbod van wereldoriëntatie.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Het schoolteam doorliep de voorbije jaren in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst een zeer intensief ontwikkelingstraject. Het resultaat van dit traject is duidelijk herkenbaar in de klaspraktijk.

De wijze waarop sommige onderwijzers het leergebied wereldoriëntatie uitwerken, sluit vrijwel naadloos aan bij de verwachtingen van het leerplan en is een voorbeeld van goede praktijk. Het schoolteam laat nog kansen liggen om deze goede praktijkvoorbeelden te verspreiden en zo te leren van elkaar.

3.2 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen lichamelijke opvoeding in voldoende mate. De evaluatiegegevens bevestigen de vorderingen van de leerlingen voor dit leergebied. Het onderwijsleeraanbod is algemeen evenwichtig en gradueel opgebouwd. De leerlingen krijgen voldoende bewegingskansen.

Curriculum De leerkracht lichamelijke opvoeding hanteert het leerplan systematisch als referentiekader bij de planning en de realisatie van de lessen lichamelijke opvoeding. Uit de (jaar)planning blijkt dat de verschillende activiteitsgebieden binnen dit leergebied een plaats in het onderwijsleeraanbod en -proces krijgen. De lessen zijn gericht op zowel de motorische, de cognitieve als de dynamisch-affectieve aspecten van de ontwikkeling, dit zoals het leerplan voorschrijft. Een evenwichtig en volledig aanbod is in voldoende mate gegarandeerd.

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

Uit de planningsdocumenten blijkt dat het onderwijsaanbod over de verschillende klassen heen gradueel is opgebouwd. Het aanbod sluit daardoor algemeen aan bij de beginsituatie van de leerlingen.

Het schoolteam streeft niet uitdrukkelijk naar samenhang tussen het leergebied lichamelijke opvoeding en andere leergebieden. De bewegingskansen die de leerlingen krijgen buiten de lessen lichamelijke opvoeding zijn veeleer beperkt.

De lessen lichamelijke opvoeding zijn gericht op een brede harmonische vorming. Naast de reguliere lessen investeert het schoolteam maandelijks in een aantal uren 'sport'. Op die momenten gaat er meer aandacht naar bijvoorbeeld pleinspelen of groepssporten. De leerkracht lichamelijke opvoeding begeleidt deze sportactiviteiten en bewaakt of het aanbod aansluit bij de reguliere lessen lichamelijke opvoeding.

Onderwijsorganisatie

Klasmanagement

Onderwijstijd

Het schoolteam plant gemiddeld twee lestijden lichamelijke opvoeding per week. Naast de wekelijkse lestijd in de gymzaal gaan de leerlingen tweewekelijks zwemmen en nemen ze maandelijks deel aan een sportactiviteit.

De lessen verlopen ordelijk, gestructureerd en veilig. Een efficiënt klasmanagement bevordert de actieve leertijd. De leerlingen zijn voldoende in beweging en de leerkracht stimuleert ook de cognitieve en sociale aspecten van het leren.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Leermiddelen

Het schoolteam beschikt algemeen over de nodige leermiddelen en (sport)materialen.

De gymzaal is voldoende ruim om de leerlingen de nodige bewegingskansen te bieden.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Geregeld evalueert de leerkracht een aantal aspecten van lichamelijke opvoeding. Deze evaluaties zijn afgestemd op de vooropgestelde (leerplan)doelen. Daarbij krijgen de verschillende activiteitsgebieden aandacht. De moeilijkheidsgraad van de evaluaties is gradueel opgebouwd over de verschillende klassen heen en heeft een duidelijke relatie met de in de planning vooropgestelde doelen.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De deskundigheid van de leerkracht lichamelijke opvoeding garandeert de nabije opvolging van de leerlingen tijdens de lessen. De didactische aanpak is grotendeels afgestemd op de (bewegings)mogelijkheden van de leerlingen

en biedt waar nodig ondersteuning op maat.

De leerkracht tracht op basis van de vooropgestelde doelen tijdens de lessen te differentiëren in moeilijkheidsgraad, materialen en begeleiding. Op die manier slaagt hij er algemeen in aan te sluiten bij de beginsituatie van de leerlingen en leerlingen met specifieke noden intentioneel te ondersteunen in hun ontwikkeling.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

De leerkracht lichamelijke opvoeding werkte de voorbije jaren samen met de pedagogische begeleidingsdienst om het leerplan lichamelijke opvoeding beter te leren kennen en te implementeren in de organisatie en uitvoering van het onderwijsleeraanbod en -proces.

Het resultaat van deze begeleiding is duidelijk herkenbaar in de planningsdocumenten die op een vrij overzichtelijke manier een beeld geven van het onderwijsaanbod in de verschillende klassen.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.

Namens het paritair college	Voor kennisname namens het bestuur
Veronique BILTEREYST de voorzitter	Frank OVART de directeur
Datum stemming en advies	08-05-2015
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	